

מדינת ישראל

משרד האוצר - אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון

כ"ו בניסן התשס"א

19 באפריל 2001

שה. 2001-1573

תקנות ביטוח רכב מנועי (הסדר ביטוח שיורי ומנגנון לקביעת התעריף),

התשס"א - 2001

דברי הסבר

מבוא

במסגרת חוק ביטוח רכב מנועי (ביטוח בתנאי תחרות מבוקרת והסדרים לתקופת מעבר), התשנ"ז-1997, הוספו לסעיף 7 לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל - 1970 (להלן - הפקודה), הדין בהרשאת מבטחים בענף ביטוח רכב (חובה), סעיפים קטנים (ג) ו - (ד) כלהלן -

" (ג) הרשאה לפי סעיף זה יראו אותה כמותנית גם בכך שמבטח, שקיבל את ההרשאה ופועל מכוחה, יפעל גם בהתאם להסדר לביטוח כל משתמש ברכב מנועי שלא הצליח לרכוש פוליסה באופן ישיר אצל מבטח, כפי שיקבע שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, והכל בתנאים ועל פי תעריפים שייקבעו לפי סעיף זה.

(ד) המנגנון לקביעת תעריפי הביטוח למשתמש ברכב מנועי שלא הצליח לרכוש פוליסה באופן ישיר אצל מבטח במסגרת הפול כמשמעותו בחוק ביטוח רכב מנועי (הוראת שעה), התשנ"ז - 1996, או במסגרת הסדר לפי הוראות סעיף קטן (ג), ייקבע בידי שר האוצר, בהתבסס על מידע לגבי הסיכונים בענף ביטוח רכב מנועי, ובהתאם לכללים שיקבע באישור ועדת הכספים של הכנסת".

עיקרי התקנות

התקנות שבנדון קובעות את עקרונות הסדר הביטוח השיורי ומחייבות מינוי מנהל הסדר שהינו תאגיד. כמו כן, קובעות התקנות את המנגנון לקביעת תעריף הביטוח השיורי. לעניין זה "ביטוח שיורי" - ביטוח משתמש ברכב מנועי שלא השיג כיסוי ביטוחי באופן ישיר אצל מבטח".

הסדר הביטוח השיורי ומנהל ההסדר

הסדר הביטוח השיורי יתבסס על ביטוח משותף של כל המבטחים בענף, במטרה לפזר בין המבטחים את הסיכונים הנוכחים. ההסדר יתבסס בעיקרו של דבר על ההסכם הקיים היום בין כל מבטח לבין הפול, על נספחיו, בשינויים שהוכנסו בו מכוח הוראות חוק.

מדינת ישראל משרד האוצר - אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון

המבטחים ייסדו תאגיד שינהל את הסדר הביטוח השירי. עם זאת, על צוות הניהול של מנהל ההסדר, נושאי משרה או עובדים בו, למעט דירקטורים, לא יימנו מי שהם בעלי עניין, נושאי משרה או עובדים של מבטח או של תאגיד בשליטת מבטח.

למנהל ההסדר מספר תפקידים מרכזיים. בין היתר, על מנהל ההסדר להבטיח זמינות סבירה של היצע ביטוח, לייצג את המבטחים כלפי המבוטחים שביטח בהתאם להוראות כל דין החל על מבטח, ליישב את תביעות המבוטחים ולהכין דוחות כספיים כנדרש ממבטח. כמו כן, מנהל ההסדר ינהל גם את הביטוח המשותף שנוהל ע"י הפול לפני תחילתן של תקנות אלה.

ביטוח אופנועים

כיום, רוב האופנועים אינם מבוטחים באופן ישיר אצל מבטח, אלא מבוטחים בפול, במישרין או בעקיפין ("בשם הפול"). על רקע האמור, ובכדי לשמר את זמינות הביטוח לאופנועים, מוצע לאפשר קשירת עסקת הביטוח לאופנועים במסגרת הביטוח השירי גם ע"י מבטח או סוכניו, ובלבד שיחולו עליו הוראות הסכם הביטוח ותעריפי הביטוח לפי תקנות אלה. אפשרות זו תחול כאמור אך ורק לגבי ביטוח אופנועים.

מנגנון לקביעת תעריף הביטוח השירי

תעריף הביטוח השירי יתבסס בעיקר על המידע לגבי הסיכונים בענף כפי שיצבר במאגר המידע שהוקם לענין זה. תעריף זה הינו תעריף קבוע ומחייב. בפועל ישמש תעריף הפול כתעריף מכסימלי בענף. לענין תעריפי הביטוח השירי מוצע כי אלה יהיו גבוהים מהתעריפים בשוק הוולונטרי בשיעור של לפחות 25%, בדומה למצב כיום.

יצוין, כי תחילתן של התקנות הדנות בתעריפי הביטוח השירי ידחה ליום 1.1.2003 מועד כניסת הרפורמה בענף ביטוח רכב חובה לתוקף. עד למועד זה מוסדר נושא התעריפים בתקנות שהותקנו לאחרונה מכוח סעיף 37 לחוק הפיקוח על עסקי ביטוח, התשמ"א-1981.